

D'N BLIKKEN EMMER

HEEMKUNDEKRING DE RIPS

De Lambertweg.

De Lambertweg is een zijweg van de Ripsestraat en loopt in zuidelijke richting tot aan de Paterslaan. Het is een weg waar veel verkeer doorgaat om de aangrenzende woonwijken in en uit te komen. Ook kan men via deze weg naar de gemeenschappelijke gebouwen zoals de lagere school, het gemeenschapshuis en de kerk komen.

Om De Rips achter de hoofdwegen verder te ontsluiten, werd eind jaren 50 met de uitbreidingsplannen van de voormalige gemeente Bakel en Milheeze een nieuwe weg, de Lambertweg, gepland. Deze werd in 1960 aanbesteed en was in 1961 klaar.

► *Het oude naambord van de Lambertweg is bevestigd op het hoekhuis 14 van de Ripsestraat!*

Weinigen zullen erbij stil staan dat de straat waar ze door heen rijden, de naam draagt van een man, die zijn hele leven in het teken van missiewerk had staan.

Lambert de Groot (1 april 1917 – 30 mei 1991) vertrok in 1945 naar Belgisch-Congo. Elke 5-6 jaar kreeg hij vakantie en woonde dan bij zijn moeder in het hoekhuis Ripsestraat 14 en de huidige Lambertweg.

Na ruim 22 jaar moest hij in 1967, vanwege politieke ontwikkelingen, noodgedwongen uit de Congo vertrekken. Een jaar later 1968 vertrok hij naar een armoedige streek in Brazilië, waar hij tot aan zijn dood in 1991 zou blijven leven en werken.

▲ *De Lambertweg met links de zijweg Dr. Houtzagerslaan en rechts het kerkhof. Het witte huis op het eind rechts in de straat was van 'vrouwke' de Groot, de moeder van Lambert.*

Nieuwsbrief no. 34
De Lambertweg.
Pag. 1
Pater Lambert de
Groot.
Pag. 2 – 9
Voortzetting project
Lambert de Groot.
Pag. 10
Finciele steun uit De
Rips voor Lambert
de Groot.
Pag. 11 - 13
Ontwikkelingen voor
de aanleg van de
Lambertweg.
Pag. 13 – 14
Aanleg Lambertweg
en bijzonderheden.
Pag. 15 – 16
Latere activiteiten
achter het huis van
vrouwke de Groot.
Pag. 17

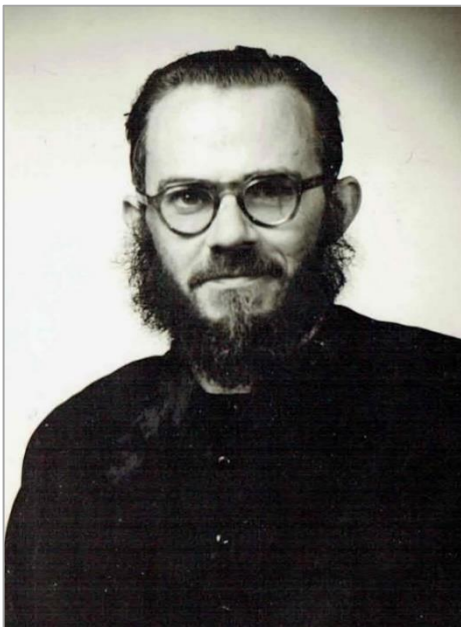
Levensverhaal van pater Lambert de Groot.

Pater Lambert de Groot werd geboren te Nistelrode op 1 april 1917. Hij was een zoon van Antonius de Groot en Jacoba van Uden. Het gehele gezin met 7 kinderen kwam in 1928 aan de Ripsestraat 10 te wonen waar Antonius (Toon) als smid een smederij begon. In 1932 stierf Toon en het bedrijf werd voortgezet door zijn zoon Piet de Groot¹ die lange tijd [1937- 1952] de smid was op De Rips. Toen Piet de Groot noodgedwongen moest stoppen met de smederij, was er tot in 1966 alleen nog de winkel in ijzerwaren, huishoudelijke artikelen etc.

Wij, de kinderen van Piet, hebben onze Heerom allemaal goed gekend, de oudste natuurlijk het beste. We hebben veel mooie herinneringen aan hem ondanks het feit dat hij maar ongeveer om de 5 à 6 jaar een poosje in De Rips op vakantie was. Maar in die tijd werden er ook nog veel brieven naar elkaar geschreven en dat gebeurde in onze familie regelmatig. Bovendien was Heerom een rasechte verteller en vond hij bij ons allemaal een groot luisterend oor als hij in De Rips was.

Heerom is ongeveer 45 jaar werkzaam geweest als missionaris, eerst in wat toen Belgisch-Congo heette 22 jaar en later 23 jaar in Brazilië. Congo was in die tijd een kolonie van België. In 1967 moest hij 'de Congo' echter tot zijn grote spijt verlaten. Na een onderbreking vertrok hij naar een nieuwe missiepost in Brazilië. Daar werkte hij tot aan zijn overlijden op 30.05.1991. Hij overleed in Nederland tijdens zijn vakantie.

Wij vonden onze Heerom een erg interessante man; hij had een optimistische geest, was heel onconventioneel en gedreven en ook wars van gedoe. En bovenal was hij een heel empathisch en sociaal bewogen persoon. Hij liep altijd heel snel en zette grote stappen. Met zijn baard en lange zwarte rokken vonden wij hem een indrukwekkende verschijning. En met die lange rokken reed hij ook gewoon op een Solex rond als hij tijdens zijn vakantie bezoeken af ging leggen. Wij hadden allemaal grote bewondering voor hem en we waren er super trots op dat hij onze oom was.

▲ Pater Lambert de Groot zoals vele Ripse mensen hem kennen.

▲ Bij terugkomst uit Congo vlnr: Lena en Piet de Groot, Bertha de Groot-v. Berkel, Piet vd Ven, Annie vd Ven-de Groot. Zittend vlnr; Vrouwke de Groot en pater Lambert de Groot.

¹ Zie ook nieuwsbrief 21 Smederijen.

Opleiding en uitzending.

Lambert volgde zijn priesteropleiding in het Belgische Luik bij de 'Congregatie van de reguliere Kanunniken van Sint Jan van Lateranen' en werd op 5 juli 1942 tot priester gewijd.

DE RIPS.
 — H. Priesterwijding. — Onze dorpsge-
 noot Dom L. de Groot van de orde van de
 Regulieren Kanunniken van St. Jan van
 Lateranen hoopt Zondag 5 Juli uit de han-
 den van Z. H. Exc. Mgr. J. L. Kerkhofs de
 H. Priesterwijding te ontvangen in de Abdij
 Bouhay Brassoux, Luik.

◀ Bericht in *De Zuid-Willemsvaart* 4 juli 1942.

► Lambert de Groot na zijn
 priesterwijding in 1942 met links zijn
 broer Piet de Groot rechts zijn zus Lena.

DE RIPS.
 Afscheid Pater de Groot. — Pater de
 Groot genoot op de Rips ruime sympa-
 thie; dat was bekend. Het is gisteren
 nog eens duidelijk tot uitdrukking ge-
 komen bij zijn afscheid van de pa-
 rochie vóór zijn vertrek naar de Bel-
 gische Congo. Zijn eenvoudig afscheids-
 predicatie bewees hoe weinige, oprechte
 woorden grooten weerklank kunnen
 hebben. De collecte voor zijn missie
 werd een groot succes. Alle regens van
 den namiddag konden niet verhinderen,
 dat de jonge Ripsche club „Fiducia” een
 ontmoeting had met de Elsendorpsche
 vrienden. De Elsendorpers zegevierden
 verdiend met 0—3. De fanfare van Mil-
 heeze gaf daarbij vroolijke marsmu-
 ziek! Namens de dorpingen sprak
 de heer Eg. Bellemakers een hartelijk
 afscheidswoord, waarvoor Pater de
 Groot dankte. De collecten in de kerk
 en op het voetbalterrein brachten ruim
 f 600 op. (De Rips telt ongeveer 100
 katholieke gezinnen!)

Een paar jaar later, in 1946, werd hij uitgezonden naar een missiepost in Punia, gelegen in het oosten van de toenmalig Belgisch-Congo. Hij kreeg het riant bedrag van ruim f 600,00 mee, wat toen door slechts ± 100 katholieke gezinnen in De Rips was bijeengebracht! Hij zou op genoemde missiepost ongeveer 22 jaar werkzaam blijven en heeft dat altijd met hart en ziel gedaan.

◀ Bericht in *Helmondsh Dagblad* 12 november 1945.

► Bericht in *Helmondsh Dagblad* 8 december 1945.

Dankbetuiging.
 Voor de spontane wijze waarop
 mij door mijn dorpsgenooten
 op de Rips een afscheidsfeest
 is bereid, bij mijn vertrek naar
 de Missie betuig ik, mede na-
 mens mijn familie, langs dezen
 weg mijn hartelijken DANK.
 Pater Lambert de Groot.

Politieke situatie in toenmalig Belgisch-Congo.

Op 30.06.1960 werd Belgisch-Congo onafhankelijk van België [dekolonisatie] en heette vanaf die tijd 'De Republiek Congo'. Patrice Lumumba en Joseph Kasavubu kregen de politieke leiding in handen. Maar tijdens deze periode van de 'Eerste Republiek' [1960 – 1965] brak er helaas een tijd van zeer grote chaos uit, zowel op politiek als op militair niveau. Er ontstond muiterij in het leger, op 30.06.1961 werd Patrice Lumumba vermoord, en de provincie Katanga, die veel kostbare

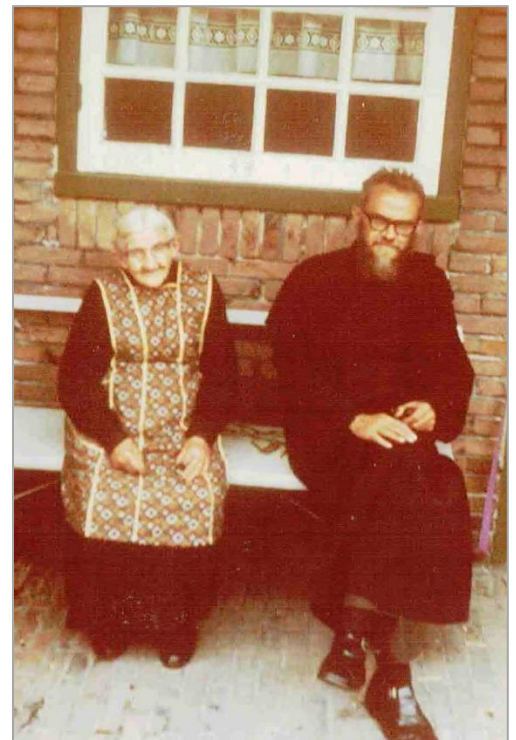
grondstoffen had, riep de onafhankelijkheid uit. En er vond ook nog eens een staatsgreep plaats. Er was sprake van erg veel geweld en er zijn toen zeer veel slachtoffers gevallen! Het werd in die periode natuurlijk ook steeds gevaarlijker voor de blanke mensen die er woonden, veelal van Belgische afkomst. Er komt een grote stroom evacuatie op gang. Heerom wil echter niet weg; hij wil de mensen daar niet in de steek laten en ook was hij allerm minst bang uitgevallen. In 1966 komt hij wel even op vakantie in Nederland en vertelt veel heftige verhalen over dingen die hij meegemaakt heeft. Na die vakantie gaat hij echter gewoon weer terug

◀ *Lambert de Groot in Belgisch-Congo.*

Ongeveer een jaar later, op 5 juli 1967 zou hij daar zijn 25-jarige priesterschap vieren maar op de dag ervoor vertrekt hij alsnog hals over kop omdat hij door zijn

congregatie terug wordt geroepen. Die stond niet langer in voor zijn veiligheid. Hij vertrekt met grote tegenzin. Na een 3 weken lange barre tocht door de binnenlanden van Congo, met moordpartijen en ontberingen, kwam hij aan in Kigala, de hoofdstad van oostelijk gelegen buurland Rwanda. Van daaruit kon hij, via Griekenland, terugvliegen naar Nederland. Dat hij Congo levend heeft kunnen verlaten heeft hij ook te danken aan het feit dat hij in een goed blaadje stond bij zowel het toenmalige 'Nationale leger' als bij het 'Katangese leger met de blanke huurlingen' dat tegen het nationale leger in opstand was gekomen. Heerom was absoluut niet bang en sprak gewoon iedereen aan. Hij kon heel goed met allerlei soorten mensen overweg. Wij weten deze feiten uit een interview en via zijn verhalen. Weer terug bij zijn moeder in De Rips was Heerom er nog heilig van overtuigd dat hij na verloop van tijd weer terug zou kunnen keren naar zijn geliefde Congo. In Nederland én bij zijn Belgische congregatie werd het echter langzaam steeds duidelijker dat teruggaan voor hem voorlopig echt geen optie was, wat hij heel erg vond.

► *Lambert de Groot samen met zijn moeder Jacoba de Groot-Uden (vrouwke de Groot) voor het ouderlijk huis. De voordeur lag aan de huidige Lambertweg.*

Werkzaamheden.

Na een onderbreking werd hij in 1968 opnieuw uitgezonden, deze keer naar een missiepost in het Noord-Oosten van Brazilië, Arara geheten. Daar begon hij opnieuw met grote inzet te werken en hij zou dat ruim 23 jaar blijven doen.

Heerom had een heel sterke persoonlijkheid en 'hij was voor den duvel niet bang'. Hij had ook heel indringende ogen; wij vonden dat het soms leek alsof hij door je heen kon kijken. Verder was hij heel vriendelijk van aard, politiek geïnteresseerd en vooral heel erg sociaal bewogen, hij kwam altijd op voor zieken, armen en verdrukten, daar lag zijn hart!

In de periode van Belgisch-Congo speelde de Katholieke kerk nog een zeer grote rol. Heerom droeg, zoals het hoorde, gedurende zijn hele werkzame leven elke dag een heilige mis op. Voor de mensen in zowel Congo als in Brazilië was het katholieke geloof zeer belangrijk. Toch zagen wij, zijn familie,

Heerom altijd net iets meer als een soort dokter en vooral als een sociaal werker en iets minder als een priester, als een prediker, maar dat bracht zijn werk én ook zijn aard natuurlijk met zich mee.

◀ *Neven en nichten, buurjongen en een oom luisteren naar zijn verhalen.*

Op het gebied van gezondheidszorg was hij bijna autodidact, hij had wel wat scholing gehad maar niet erg veel. Als het nodig was voerde hij kleine operaties uit en hielp bij bevallingen. Ook zorgde hij voor medicijnen, vaak afkomstig uit België of Nederland. Ik weet nog dat hij en zijn zus, onze tante Riet, daarom contacten hadden met het Lambertus ziekenhuis in Helmond. En Heerom leerde veel van de plaatselijke bevolking over geneeskrachtige planten en maakte daar eveneens gebruik van. Hij zocht regelmatig zieke mensen thuis op, in de Congo vaak melaatsen. Dat deed hij evengoed als zij ver weg in de binnenlanden woonden. In de eerste jaren moest hij daarvoor vaak lange voettochten afleggen. In het gunstigste geval kon hij met een primitieve motorfiets of met een prauw via water de afstanden overbruggen. En de wegen, als die er al lagen, waren ook nog eens slecht begaanbaar, zeker in Congo. Wij hoorden deze dingen allemaal omdat hij ons altijd veel spannende verhalen vertelde over wat hij meemaakte. Wij, zijn neven en nichten, vaak ook nog kinderen uit de buurt, hingen dan aan zijn lippen!

Ook het onderwijs vond Heerom heel belangrijk maar zover als ik weet is hij zelf nooit in het onderwijs werkzaam geweest. Samengevat kun je natuurlijk ook zeggen dat hij er gewoon een heel erg 'Christelijke levenswijze' op na hield.

In de periode dat hij werkzaam was in Brazilië [vanaf 1968] waren diezelfde dingen natuurlijk nog steeds even belangrijk voor hem. Maar naar gelang de tijd vorderde merkten wij, dat hij het belangrijker ging vinden dat de plaatselijke bevolking op verschillende gebieden zelf dingen leerde en taken over kon gaan nemen zodat zij wat minder afhankelijk werd van Westerse hulp. Een mooi voorbeeld is dat Heerroom in Arara waar hij werkte een jonge Braziliaanse vrouw, Fatima geheten, in de praktijk opleidde om zieke mensen te verzorgen en kennis van medicijnen op te doen. Later is zij ook nog op zijn advies een opleiding op medisch gebied gaan volgen, waardoor het door hem opgezette ziekenhuisje van Arara, na zijn overlijden in 1991 toch door kon blijven draaien.

► *Een jonge Pater Lambert de Groot. Foto gemaakt door Léon Graaff.*

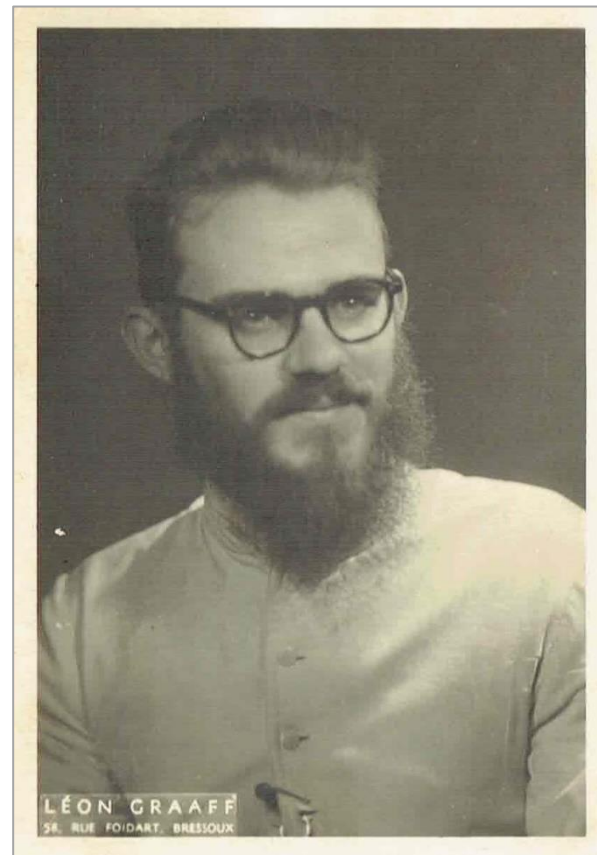
Heerroom werd gedurende zijn hele missieperiode ook altijd gul financieel ondersteund vanuit Nederland, vooral door zijn familieleden en door nogal wat mensen in De Rips. Bij deze Ripse mensen ging hij persoonlijk op bezoek tijdens zijn vakanties of zij kwamen bij zijn moeder thuis omdat hij daar altijd verbleef als hij niet bij zijn congregatie in België was. Leuk om hier te vertellen is dat ik aan het eind van die vakanties altijd diepe zakken in zijn lange zwarte toog moest naaien om het gekregen geld mee terug te kunnen nemen. Dat vond hij namelijk de veiligste manier. Ook organisaties steunden hem financieel. Uit zijn verhalen kunnen wij ons vooral Memisa herinneren, een Belgische organisatie die steun gaf aan projecten op gebied van gezondheidszorg.

Hier en in andere westerse landen ontstond in die tijd ook steeds meer een nieuwe visie op ontwikkelingswerk die wel aansloot bij de toenmalige visie van Heerroom. Er moest niet alleen wat gaan veranderen in de derdewereldlanden maar ook in de westerse wereld. De westerse landen konden de derdewereldlanden daarbij zeker hulp bieden en hun kennis overdragen, vooral op het gebied van gezondheidszorg, van onderwijs en van economische ontwikkeling. En ook moesten de westerse landen eerlijkere prijzen gaan betalen voor producten uit de derde wereld. Een aantal mensen uit onze families en vriendenkringen hebben toen de 'Werkgroep Brazilië' opgericht. We organiseerde lezingen, nodigde daarvoor regelmatig sprekers uit van organisaties en hielden workshops en discussies. Ook verzamelde we kleding die we naar Arara opstuurden en die daar weer op een marktje verkocht werden; zo kwam er weer geld in het laatje voor de missiegemeenschap in Arara. Organisaties die wij allen kennen, zoals bijvoorbeeld de Novib [vanaf 1956] en Solidaridad [vanaf 1969] stimuleerden deze nieuwe visie. Nog wat later kwam ook de Max Havelaar koffie [vanaf 1988 door Frans van der Hoff] op de markt.

Persoonlijke herinneringen van de kinderen van zijn broer Piet de Groot.

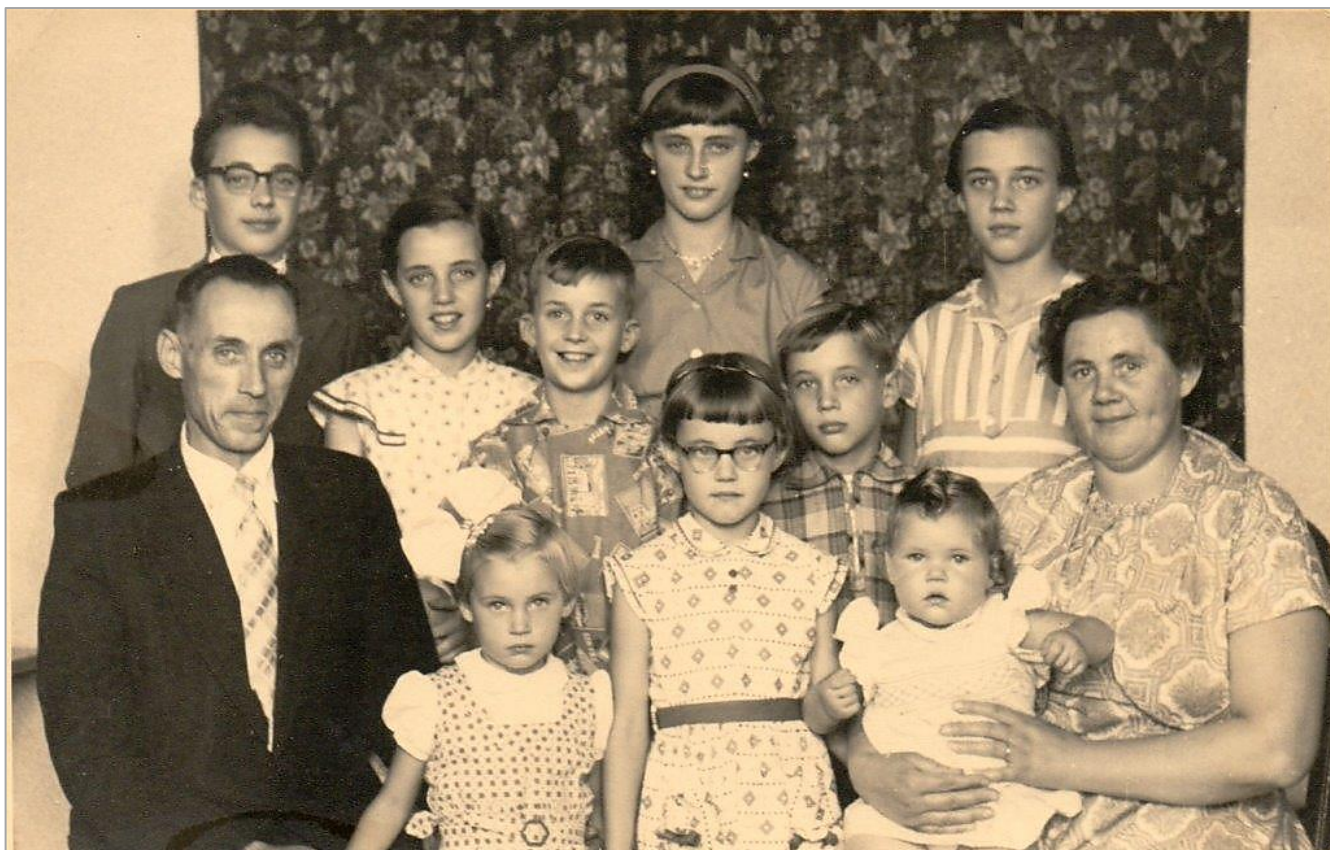
In De Rips werd in de tijd dat Heerroom missionaris was van alles georganiseerd om geld voor zijn missiewerk in te zamelen.

Zo weten wij nog dat er een 'Bonte avond' was in het parochiehuis van De Rips met medewerking van de kunstenaar Willi Martinali uit Deurne. Twee van onze neven kenden hem goed en maakten vaak muziek met hem. Op die avond speelden zij samen gitaar en mondharmonica en zongen

daarbij. Willy was ook de presentator van het geheel. Er werd van alles opgevoerd en voorgelezen. Het was heel leuk en gezellig. En niet onbelangrijk..... er werd veel geld opgehaald want het parochiehuis zat helemaal vol!

Een voetbalwedstrijd met voetballers die verkleed waren kunnen wij ons ook nog allemaal herinneren. En er is een actie geweest die 'Een motorboot voor pater de Groot' genoemd werd. Met een motorboot zou Heerom minder tijd nodig hebben als hij via het water naar patiënten moest. Hij kon op een gegeven moment zelfs een motor met zijspan aanschaffen, gedeeltelijk met financiële steun uit De Rips; het andere deel kwam van Memisa. Zo kon hij een ziek of gewond mens mee terug nemen naar de missiepost.

▲ *Het gezin van zijn broer Piet de Groot die op De Rips woonde en waarvan de kinderen veel met Lambert de Groot optrokken als hij op vakantie was. Staand achter vlnr; Tonny, Martje, Lambert, Nelly, Marius en Jaqueline. Voor vlnr; Piet de Groot, Mieke, Els, Sjanie en Bertha de Groot-van Berkel.*

Toen onze vader Piet de Groot op 01.01.1960 overleed kon Heerom niet bij het afscheid zijn. Maar ons moeder had toch veel steun aan hem. Heerom schreef haar brieven en zij kon altijd met problemen bij hem terecht.

Heerom had altijd echt oog voor ons, zijn neven en nichten. Als hij op vakantie kwam bracht hij vaak kleine cadeautjes voor ons mee. Zo kunnen mijn zussen en ik ons nog herinneren dat hij een keer kleine halfedelsteentjes voor ons mee bracht waar wij een sierraadje van konden laten maken. Persoonlijk heb ik nog steeds het ringetje met een geel citrien steentje. Een andere keer kregen de meisjes van die dunne gekleurde vierkante sjaaltjes. En een van mijn zussen kreeg tijdens een

vakantie van Heerom zelfs haar allereerste leesboeken van hem. Het was op de dag van de Blasiuszegening, Heerom was door de Ripse pastoor gevraagd om in die dienst mee te helpen en naar zijn idee hoorde daar blijkbaar een cadeautje bij voor zijn nichtje die ook de Blasiuszegening van hem kreeg.

Voor zijn moeder, onze Oma, bracht hij zelfs eens een zwarte roodstaart papagaai mee. Het beest heette Kasoekoe en Oma heeft hem heel lang als huisdier gehad. Hij stond vaak buiten bij haar onder het afdakje en veel langs komende kinderen op weg naar school hoorden hem dan roepen en praten wat vaak voor hilariteit zorgde. Als Heerom op vakantie was bij zijn moeder dan mocht Kasoekoe soms los en zat hij vaak bij Heerom op de schouder wat wij wel een beetje eng vonden.

Mijn oudste zus is zelfs door Heerom gedoopt net voordat hij voor het eerst naar Belgisch-Congo vertrok. Toen hij daarna voor het eerst op vakantie kwam heeft Heerom haar [en klasgenoten] de Eerste Communie uitgereikt. In deze heilige mis assisteerde hij toen twee andere priesters. Dezelfde zus stuurde heel veel jaren later haar trouwjurk op naar Arara in Brazilië. De eerstvolgende vakantie dat Heerom kwam bracht hij foto's mee van een paar Braziliaanse meisjes die in haar trouwjurk getrouwd waren.

Ook weten de oudsten bij ons nog goed dat, als Heerom uit de Congo op vakantie kwam, hij met de Ripse fanfare ingehaald werd. De burgemeester liep voorop mee en hield bij Oma thuis een toespraak om hem welkom te heten. Bij de voordeur was een feestelijke boog gemaakt met gevouwen bloemen van crêpepapier. Wat later in de tijd stonden alle kinderen Heerom aan de straatkant op te wachten tot hij arriveerde. En binnen zaten alle volwassen familieleden te wachten. Kortom het was altijd groot feest als hij kwam, zowel voor zijn familie als voor De Rips!

Als een van mijn broers met missiekalenders langs de deuren moest om ze te verkopen dan noemden hij altijd Heerom z'n naam en.... succes was verzekerd, hij was ze al snel allemaal kwijt!

Als Heerom in De Rips was gingen we regelmatig met hem naar de Ripse bossen. Hij vertelde dan interessante dingen over de natuur en vond het door sloten en bossen struinen heel normaal. En alle familieleden, volwassenen en kinderen hingen aan zijn lippen. Mijn jongste zus wist nog te vertellen dat hij verse kastanjes heel erg lekker vond.

Een zus weet nog goed dat Heerom op vakantie kwam en zowaar een echte ananas meebracht; nou die hadden wij nog nooit van ons leven gezien of geproefd!

Een andere zus raakte gefascineerd over Heeroms verhalen die over 'het oerwoud' gingen. Veel later was zij op vakantie in Cuba en moest daar toen aan denken.

Ook een mooie herinnering is dat wij en de zussen van Heerom, onze tantes Lena, Riet en Annie met hun gezinnen, op zondagmiddag vaak naar Oma's huis kwamen als Heerom daar op vakantie was. Wij hielden allemaal, zowel de volwassenen als de kinderen, heel erg van zingen en dat gebeurde daar op die middagen dan ook regelmatig, vaak meerstemmig. Aan het einde van Heeroms vakantie werden er altijd veel van die liederen met een bandrecorder opgenomen en Heerom nam de band mee naar zijn missiepost zodat hij die af en toe kon beluisteren.

Familiebijeenkomst op een zondagmiddag als Lambert terug was, werd er ook veel gezongen.

1 Harrie Hornikx	11 Sjaak Thijs	21 Nelly de Groot
2 Riet Hornikx-de Groot	12	22 Els de Groot
3 Pater Lambert de Groot	13 Lena Thijs-de Groot	23 Cobie Thijs
4 Piet de Groot	14 Jacqueline de Groot	24 Mieke de Groot
5 Jacoba de Groot-van Uden	15 Marius de Groot	25 Jose Thijs
6 Jan van Hees	16 Jacqueline van de Ven	26
7 Jo van Hees	17 Peter van de Ven	27 Annemarie van de Ven
8 Bertha de Groot-van Berkel	18 Pierre Hornikx	28 Joep van de Ven
9 Anna Wijnands-de Groot	19 Inge Hornikx	29 Lambert de Groot
10 Antoon Wijnands	20 Martje de Groot	

Afsluiting.

Lambert is na een kort ziekbed op 31 mei 1991 op 74-jarige leeftijd overleden in het ziekenhuis van Helmond. Dat gebeurde tijdens zijn vakantie in Nederland. Zijn familie, kon daardoor gelukkig wel afscheid van hem nemen. Op 4 juni 1991 werd hij begraven op het kerkhof van De Rips. Het moge duidelijk zijn dat Heerroom heel erg belangrijk was voor ons allemaal. En ik hoop dat deze tekst een beeld schetst van de persoon die hij was. Wij hebben in elk geval allemaal veel mooie herinneringen aan hem. Zijn familie is er heel erg trots op dat er in De Rips een weg naar hem genoemd is die ook nog eens langs het toenmalige huis van zijn moeder loopt. Zo blijft Lambert ook in De Rips toch nog een beetje voortleven!

Dit persoonlijk verhaal is geschreven door zijn nicht Nelly van Dijk-de Groot.

Werk van Lambert de Groot voortgezet door Maria de Fatima Silva, verpleegkundige, laborante en sociaal werkster.

In Brazilië was Lambert zijn belangrijkste taak het parochiewerk, maar daarnaast had hij ook een algemeen doel voor ogen om de algemene ontwikkeling van de bewoners te verbeteren. Vanuit de pastorie werd een Sociaal centrum opgericht, van waaruit hij diverse projecten ontwikkelde. Zoals een klein ziekenhuisje dat steeds verder kon worden uitgebouwd tot wel 40 bedden. Zo konden vele zieken die geen geld hadden, toch geholpen worden. Hier werden ook meisjes opgeleid tot verpleegkundigen.

Fatima de Fatima Silva was ook opgeleid als verpleegkundige en laborante. Later heeft ze aan de universiteit nog apothekers en bio-chemica gestudeerd.

Ook startte Lambert vele landbouw- en veeteelt projecten om mensen een klein inkomen te verschaffen en de armoede in de streek te verminderen. Ook onderwijs voor kinderen en lessen in de landbouw en huishoudschool waren belangrijk. Op deze manier konden de mensen zich ontwikkelen zodat ze op eigen kracht verder gaan als Lambert er niet meer was.

Alles afgebroken en opnieuw beginnen.

Als eerste stap op deze voorbereiding had hij op zijn laatste vakantie Fatima meegenomen om haar aan zijn familie en diverse instanties voor te stellen als zijn toekomstige en bekwame opvolgster als hij zou stoppen. Maar door zijn onverwachte overlijden liep alles anders.

Fatima was nog in Nederland toen pater de Groot overleed. Bij haar terugkeer was alles wat Lambert in het Sociaal centrum had opgebouwd verdwenen. Op last van de kerkelijke overheid mocht er vanuit de pastorie, waar het Sociaal centrum aan was verbonden, geen structurele hulp worden gegeven. De ziekenverpleging en het laboratoriumwerk mocht er niet plaats vinden. Het werk van Lambert de Groot was tot die tijd altijd gedoogd. Maar nu hij was overleden, werd alles rigoureuus verwijderd. Wel bleef het gebouw staan, maar er gebeurde niks meer in.

► *Maria de Fatima Silva.*

Gelukkig kon Fatima, mede door hulp van Memisa, haar laboratorium verplaatsen naar haar huis. Hier kon ze een kleine apotheek inrichten. Vanuit haar huis ging ze verder met steun verlenen aan armen en met behulp van vrijwilligers zieken verzorgen, zoals Pater de Groot dit had gewild. Ook zorgde ze met Kerstmis en Pasen dat de 180 armste gezinnen kleding en steun kregen. En op 12 oktober, de jaarlijkse Kinderdag, kreeg elk kind een speeltje. Dankzij de steun die ze kreeg vanuit diverse hulpinstanties kon ze haar werk voortzetten.

De financiële steun van de Ripse mensen.

Lambert kwam regelmatig terug naar Nederland om vakantie te houden. Als hij dan weer vertrok, werden er diverse acties op touw gezet om geld in te zamelen. Er zijn foto's gemaakt van een voetbalwedstrijd waar de Ripse mensen allemaal verkleed zijn. Als eerste het voetbalteam.

▲ Een voetbalwedstrijd om geld op te halen voor pater Lambert de Groot op het voetbalveld van Fiducia achter de maalderij van de firma Gerrits. 1 Tien van Bakel, 2 Mies van Bakel, 3 Jan van den Akker, 4 Lambert de Groot, 5 Marinus van de Vondervoort, 6 Toon van Bakel, 7 Toon Cornelissen, 8 Toon Hendriks, 9 Marinus Cornelissen, 10 Bert van den Broek, 11 Wim Beckers, 12 Harrie van den Broek, 13 Harrie van Vonderen, 14 Antoon Beckers en 15 Antoon Willems.

◀ De voetballers in actie en heel veel toeschouwers langs de kant van het veld.

Bert van den Broek was scheidsrechter. Hij droeg een jachtgeweer met echte patronen. Harrie van den Broek was keeper en hij gebruikte een aardappelmand in de goal. Er was ook EHBO aanwezig. Id Stevens was de EHBO-zuster met haar witte schort en kapje op hoofd. Antoon Gerrits was als de dokter verkleed met zijn grote dokterstas.

◀ *Id Stevens als EHBO-zuster met attributenmand en aan haar linkzijdige Antoon Gerrits als de dokter met hoge hoed en dokterstas.
Op de achtergrond kijkt mevr. Van der Hulst-van der Kroon glimlachend toe.*

▼ *Op de helmen staan de namen (Abe) Lenstra en (Faas) Wilkes, de Nederlandse voetbalvedetten uit die tijd. Op de achtergrond de firma Gerrits en heel veel publiek.*

Ook in latere jaren zijn er diverse acties geweest om geld bijeen te halen.

► *Jaren zestig, het gelegenheidsvoetbalteam dat uit leden van Roomsche Katholieke Jonge Boeren bestond. Zij speelden een wedstrijd op het voetbalterrein van Fiducia aan de Oploseweg, om geld in te zamelen voor pater de Groot. Staand vlnr; Willy Peters, Cees van der Hulst, Barend van den Berg, Sjoerd Ypma, Jo van den Akker, Gerrit Veldpaus. Onder vlnr; Jan Peters, Antoon de Groot, Kees van Tiel, Jan van den Akker, Jo Logtens en Gerrit Vos.*

Missie Ontwikkeling en Vrede groepen. (MOV)

Vanaf midden jaren 80 wordt het inzamelen een meer jaarlijkse activiteit die door het Missie Centrum in Den Bosch in gang was gezet. Op aanraden van dit instituut zijn in veel parochies, RK **M**issie **O**ntwikkeling en **V**rede groepen opgericht (MOV). Ook in mei van 1985 werd in De Rips een eigen MOV-werkgroep gestart. Deze werkgroep zamelde geld in om daarmee de Ripse missionarissen zoals Pater de Groot financieel te kunnen ondersteunen. Dat gebeurde onder meer door ludieke acties. Maar daarnaast ook de jaarlijkse sponsorfietstocht en vastenacties. Lambert de Groot is tot aan zijn dood financieel gesteund. Ook na zijn overlijden is men nog enkele jaren doorgedaan, zodat zijn levenswerk kon worden voortgezet.

▲ *Auto's wassen voor het goede doel.*

Bedrijvheden voor de aanleg van De Lambertweg.

De toegang tot de Lambertweg vanaf de Ripsestraat ligt tussen de huisnummers 12 en 14 in. Heel lang lagen hier tuinen van aangelanden. Iets verder achter het witte huis, waar vrouwke de Groot woonde, lag een houten gebouw. Dit gebouw deed vanaf 1937 dienst als smederij van Piet de Groot. In 1942 bouwde Piet een nieuwe smidse nabij de huidige rotonde en kwam het oude gebouw leeg te staan. Later werden er in dit gebouw kippen gehouden totdat het werd afgebroken voor de aanleg van de Lambertweg.

► *De toegang tot de Lambertweg, met links van de weg het huis waarin vrouwke de Groot vanaf 1937 tot aan haar overlijden 1972 woonde.*

De ruime plek voor de oude smederij heeft na de 2^e WO-oorlog nog vele jaren dienst gedaan als werkplek om hoiruiters te fabriceren. Dit werk werd uitgevoerd door een werknemer van de Heidemij die bij vrouwke de Groot kost en inwoning had.

Een vrachtauto van de Heidemij kieste regelmatig een vracht dunne houtstaken voor het gebouw. De staken hadden een doorsnee van circa 5 cm en 3 meter lang. De bovenkant van de staken werd doorboord. En vervolgens werden 3 staken met elkaar verbonden door een dikke ijzerdraad door de gaten te trekken. De uiteinden van de draad werden omgebogen zodat ze bij elkaar bleven zitten. Aan de onderkant werden op ca 50 cm vanaf de grond 2 gaten geboord op zo'n 10 cm van elkaar. Van een dikke ijzerdraad van ca 40 cm lengte werd een einde omgebogen en door een gat gestoken. Dan ging de draad door het 2^e gat maar wel met een grote lus tussen de 2 gaten. Tot slot werd ook

het andere einde van de draad omgebogen, zodat het geheel vast bleef zitten. Nadat de ruiter was opgezet kon door de ijzeren lussen een losse staak worden geschoven, zodat er een soort driehoek ontstond. Op de dwarsstaken werd het gras getast dat zo kon drogen tot hooi.

◀ De 3 staken verbonden door ijzerdraad.

▶ Het te drogen gras wordt op een hoorruiter getast.

Beide foto's zijn van internet.

Aanleg van de Lambertweg en bijzonderheden.

Eind jaren 50 moesten in het kader van uitbreidingsplannen in de woonkernen in Milheeze, Brouwhuis en De Rips, nieuwe wegen worden aangelegd. Voor de aanleg van de Lambertweg, moest vanaf het kerkhof tot aan de Paterslaan nog een strook landbouwgrond van Theo Braks worden aangekocht. Vanaf de Ripsestraat tot aan het kerkhof, was in 1953 al een zandweggetje gemaakt als aansluiting op de nieuwe zijweg de Dr. Houtzagerslaan.

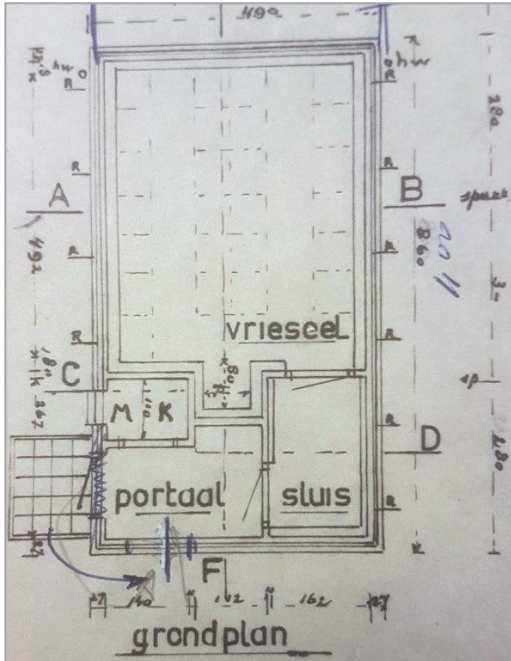
In 1960 liet de gemeente Bakel en Milheeze door het ingenieursbureau Mabeg te Utrecht een plan op stellen om 3 nieuwe wegen aan te leggen in de kerkdorpen Milheeze de *Akkerweg*, in Brouwhuis de *Tramweg* en op De Rips de Lambertweg. In 1961 waren de wegen klaar. De werken werden uitgevoerd door aannemer Te Siepe uit Zwollerkerspel voor een netto aanneemsom van f 119.000 voor de 3 wegen.

Transportbedrijf Gebr. van den Broek.

Eind 1959 verkocht Johan van den Broek zijn boerderij in de Jodenpeel, aan dochter Dora die inmiddels was getrouwd met Piet van Bommel. Aan de rechterzijde van de Lambertweg gezien vanaf de Ripsestraat werden de eerste 2 huizen gebouwd door Ties van der Wijst op no 2. en Johan van den Broek op no 4. De twee nog thuiswonende zonen Harrie en Frans van den Broek hadden bij de boerderij hun eigen transportbedrijf opgezet. Achter het nieuwgebouwde huis werd van oude telefoonpalen en platen een soort houten overkapping gebouwd. En hierin konden hun twee vrachtauto's worden gestald. Mies van Bakel (T) was bij hen chauffeur. In het weekend moest hij ook de aanhanger binnen zetten en dat was een bijzonder secuur werkje. Eerst de aanhanger afkoppelen, de auto omdraaien en de aanhanger weer aankoppelen aan de neus van de vrachtauto. Vervolgens moest de aanhanger tussen de woningen met de tuinen van Van der Wijst en Van den Broek door gemaneuvreerd worden en dan schuin onder de overkapping geduwd worden. De gebroeders zijn hier na enkele jaren gestopt met transportwerkzaamheden.

Diepvriesinstallatie met kluisjes.

Op 2 februari 1960 werd tijdens een algemene vergadering van de Boerenbond een lezing gegeven over diepvriesinstallaties. Drs. Schouten zette uiteen wat een diepvries was en welke kwaliteit de producten vlees, groenten en fruit hadden na het invriezen. Hiermee vergeleek hij deze met vroegere bewaringsmethoden zoals inmaken. Hij beklemtoonde wel dat de afkoeling snel en diep moest zijn. Vervolgens ging hij de verschillende koeling systemen na, die al in de praktijk bestonden, zoals het carousel- en ladekastsysteem. Om zo'n kluis rendabel te maken kon men een zelfstandige coöperatie oprichten, die bij de Boerenleenbank een voorschot aanvraag die wel tot 90% van het gehele bedrag kon oplopen. De leden betaalden dan de overige 10%. Tijdens deze algemene vergadering werd hierover positief besluit genomen en al meteen gaven zich 13 deelnemers op. Later kwamen daar nog een aantal gegadigden bij. In dezelfde tijd werd ook bij de Boerinnenbond een avond belegd, waarin de voordelen van diepvrieskluis werden toegelicht.

◀ *De tekening van de plattegrond van de diepvrieskluis.*

Achter in de tuin van de familie Stevens aan de Ripsestraat 18 was nog een stukje grond. Hier werd de diepvrieskluis gebouwd en zo eind 1960 was het gebouwtje klaar voor gebruik. In eerste instantie kon men het gebouwtje bereiken via de inrit naast de winkel van Stevens en verder over een zandpaadje dat langs de bakkerij liep. Toen in 1961 de nieuwe bungalow van Stevens sr. klaar was aan de Lambertweg, kwam hier de toegang te liggen.

Het gebouwtje bestond uit een portaaltje met een sluis en een grote vriescel. Hierin waren aan de zijwanden en in het midden houten kastjes opeen gestapeld. De kastjes bestonden uit smalle latjes, met veel ruimte ertussen, zodat de kou overal goed kon circuleren. Elk kastje had een deurtje dat afgesloten kon worden.

► *De voormalige diepvrieskluis die nu dienst doet als berging en aangebouwde garage van Arie van der Ven.*

◀ *De isolatie sluisdeur naar het portaaltje. Deze deur ging eerst dicht en dan pas ging de volgende isolatiedeur naar de grote vrieskluis open.*

Bewoners van De Rips konden een of meerdere kastjes huren waarin vooral vlees en groenten werden ingevroren. Als iemand vlees of groenten kwam brengen, werden de producten eerst in de snelvriezer ingevroren. Daarna stopte Stevens sr. deze ingevroren etenswaren in het kastje met het nummer van degene die ze had gebracht.

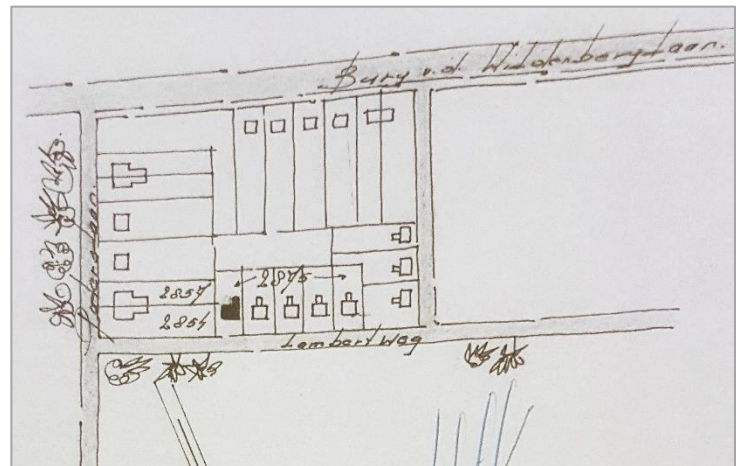
Hij was er ook altijd om de deur open te doen. In het portaaltje hing zijn dikke jas die hij aandeed als hij mee naar binnen ging. Sommige schoolkinderen moesten vaak na schooltijd iets vanuit het kluisje mee naar huis nemen. Vanaf de jaren zestig kwamen ook de eigen koelkasten en diepvriezen in huis en raakten de gehuurde diepvrieskluisjes uit de gratie. Tot beginjaren 70 heeft de kluis dienst gedaan.

De 1^e Bogaers woning in De Rips.

Tot ver in de jaren 60 was er groot tekort aan goede betaalbare woningen voor de vele jonge gezinnen. Minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid Bogaers wilde dit probleem definitief aanpakken. Tijdens zijn bewind als minister bracht hij in 1963 de Nota bouwbeleid uit. Waarin de voorwaarden van het bouwvak stonden om dit vak aantrekkelijker te maken. (Zoals bijvoorbeeld vrijstelling militaire dienst, prestatiebeloning en toewijzing van woonruimte aan bouwvakkers). Ook de bevordering van arbeidsbesparende bouwsystemen moesten centraal staan. Tevens wilde hij de status van de bouwvakker verhogen door hem met betere en modernere gereedschappen te laten werken. En hij introduceerde een goedkoop type koopwoning. Het huis onderscheidde zich door een gunstige prijs-kwaliteitverhouding en een relatief korte bouwtijd. De maximale koopsom bedroeg f 14.000 gulden. Uiteindelijk voerde hij de bouwproductie op naar zo'n 115.000 woningen per jaar.

In 1964 is aan de Lambertweg 34 door P. de Jong uit Milheeze zijn Bogaerswoning voor f 13.999 gebouwd.

► *Situatieschets in de bouwvergunning. Het zwarte blokje is de Bogaerswoning gepland.*

▼ *Afdruk uit de bouwvergunning voor deze Bogaerswoning.*

Tussen 1965 en 1968 werden er diverse nieuwe woningen gebouwd aan de Lambertweg door inmiddels gepensioneerde boeren uit de Peel van de eerste en tweede generatie pioniers. O.a. de heren Sjeng Joosten op no 9, Koos van Bakel no 13, Sjef van der Ven no 15 en Hein van der Hulst no 19. Nadien bouwde Hein van der Hulst ook nog no 24 aan de andere kant van de weg.

Latere bedrijvigheid achter het huis van vrouwe de Groot.

▲ *Het atelier links langs de Lambertweg, achter de woning Ripsestraat 14.*

Kunstschilder Atelier

Na het overlijden van vrouwe de Groot in 1972 kwam hier een zoon van haar dochter Annie te wonen, Gerry van de Ven samen met zijn vrouw Nellie de Haan en hun 2 kinderen. Gerry liet in 1973 achter het huis een nieuw stenen gebouw als atelier bouwen. Voordat hij naar De Rips kwam was hij pentekenaar voor de krant. In het nieuwe atelier werden aanvankelijk landschappen maar later vooral surrealistische uitbeeldingen van mensen geschilderd zoals hij die in zijn creatieve geest zag. De personen misten altijd hun oren. Toen Ben Beckers hem destijds daarnaar vroeg, zei Gerrie; *"Oren is niet nodig, want ze luisteren toch nooit!"* Jacqueline Moors-van de Ven, zijn zus, kon deze uitspraak volledig beamen. Het woonhuis van Gerrie hing dan ook vol met deze schilderijen. Gerrie en zijn vrouw hadden veel contact met de borduurkunstenaar en muzikant Willi Martinali uit Deurne. Samen werd er ook veel muziek gemaakt. Echter in 1982 vertrok de familie van de Ven van de Rips en nadien kwamen Jan Roelofs met Ine Slenders hier wonen.

Schoonheid- en Pedicuresalon.

Nadat Gerrie was vertrokken werd het gebouw een aantal jaren niet gebruikt. Pas in januari 1991 werd het verhuurd aan het buurmeisje Wilma van der Ligt. Zij begon haar bedrijf als schoonheidsspecialiste en pedicuresalon nadat de locatie hiervoor was verbouwd en ingericht. Wilma heeft haar bedrijf hier tot oktober 1995 uitgeoefend tot dat ze het verplaatste naar een grotere eigen locatie.

Bronnen:

Gemeentearchief Gemert-Bakel: bouwvergunningen en vergunningen wegeaanleg in de voormalige gemeente Bakel en Milheeze.

Verhaal Pater Lambert De Groot: door Nelly van Dijk-De Groot.

Korhoen: Brieven van pater Lambert de Groot gericht aan de Ripse bewoners 1975-1990.

Korhoen: Brieven van H. Hornikx-de Groot over leven en werk zuster Fatima 1991-1997

Archief D'n Blikken Emmer

Archief Theo Verstraten.

Nieuwsbrief 32: Clubs ontstaan uit de Boerinnenbond en KVO.

Notulen van Boerinnenbond 1938-1964

Notulen Boerenbond 1925-1964

Gesproken met: Nelly van Dijk-de Groot, Arie van der Ven, Mies van Bakel (T), Jo van der Ligt-Joosten, Wilma van der Ligt, Jacqueline Moors-van de Ven, Jan Goossens en Jo Logtens.

Foto's; Nelly van Dijk-De Groot, Bernard Ploegmakers en Archief D'n Blikken Emmer en 2x internet.

<https://www.trouw.nl/nieuws/pieter-bogaers-1924-2008~b396b453/>

Deze nieuwsbrief kwam mede tot stand met behulp van Ben Beckers.

Deze nieuwsbrief kwam
m.m.v.
Bernard Ploegmakers
☎ 0623901706
bploegmakers@hetnet.nl

Hannie Ploegmakers
☎ 0206938463

Secretariaat:

G.M. van Geffen
Ripsestraat 23 bis
5764PE De Rips

0493-599450
gmvangeffen@planet.nl

Het lidmaatschap
bedraagt € 15,- per jaar
over te maken op
rekening nr.
NL24RABO0136131654
t.n.v. Heemkundekring
D 'n Blikken Emmer
o.v.v. naam en
emailadres